

***Waar twee of drie
in Uw Naam samenkomen.....***

***BELEIDSPLAN VAN DE
PROTESTANTSE GEMEENTE WIRDUM e.o.
2016-2020***

*Als beleid ontbreekt, komt het volk ten val
Spreuken 11: 14 - NBG-vertaling 1951*

**Vastgesteld door de kerkenraad
op 30 mei 2016**

Waar twee of drie

Waar twee of drie in uw naam
geloof delen,
hoop koesteren,
liefde schenken,
elkaar de hand toe steken,
elkaars zwakte dragen,
elkaar levenskracht geven,
dáár bent U in hun midden
als bron van leven.

Met maar twee of drie durft U het aan
een nieuw begin te maken,
een andere weg te wijzen,
de toekomst te openen
voor het gedeelde brood,
voor het levende water,
voor de klare wijn.
Zó verandert U eenlingen
in een volk dat samengaat.

Geef dat ik met die twee of drie
mij op weg durf te begeven,
mij van harte wil inzetten,
mij persoonlijk geroepen weet
uit honger naar recht en rede,
uit dorst naar echte vrede,
om waarheid te doen en te spreken.
Wil zo tastbaar aanwezig zijn
als bron van mijn leven.

Alfred C. Bronswijk

Uit: *Woorden van geloof, hoop en liefde,*
Een uitgave van de Protestantse Kerk Nederland

INHOUDSOPGAVE	blz
1. INLEIDING	4
1.1 Waarom dit beleidsplan	
1.2 Derde plan	
1.3 Opzet plan	
2. ONZE IDENTITEIT	6
2.1 Wat ons beweegt	
2.2 Hoe wij gemeente willen zijn	
3. DE EREDIENST	7
3.1 Wat is het beleid op dit moment?	
3.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
3.3 Waar willen we aan werken?	
3.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
3.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	
4. EEN WERVENDE GEMEENTE	9
4.1 Wat is het beleid op dit moment?	
4.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
4.3 Waar willen we aan werken?	
4.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
4.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	
5. JEUGD- en JONGERENWERK	11
5.1 Wat is het beleid op dit moment?	
5.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
5.3 Waar willen we aan werken?	
5.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
5.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	
6. PASTORAAT	13
6.1 Wat is het beleid op dit moment?	
6.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
6.3 Waar willen we aan werken?	
6.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
6.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	
7. DIACONAAT	15
7.1 Wat is het beleid op dit moment?	
7.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
7.3 Waar willen we aan werken?	
7.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
7.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	
8. BEZIELING	16
8.1 Wat BEZIELING is het beleid op dit moment?	
8.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
8.3 Waar willen we aan werken?	
8.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
9. RENTMEESTERSCHAP	17
9.1 Wat is het beleid op dit moment?	
9.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?	
9.3 Waar willen we aan werken?	
9.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?	
9.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode	

1. INLEIDING

1.1 Waarom dit beleidsplan?

Bij de oprichting van de Protestantse Kerk Nederland (hierna: PKN) in 2004 is afgesproken, dat elke plaatselijke PKN een beleidsplan zal maken. In dat plan schrijft een kerkelijke gemeente op wie ze is en waar ze voor staat, wat zij van plan is om in een bepaalde periode te doen en hoe ze dat wil aanpakken. Ons eerste plan zag het licht in 2007, in 2011 kwam het tweede en nu dus het derde.

In de afgelopen jaren hebben deze beleidsplannen niet alleen de consistentie van ons doen en laten bevorderd, maar ook hun kompasfunctie bewezen. Daarnaast bleken ze een inspiratiebron voor vernieuwende activiteiten, getuige de jaarprogramma's. Beleidsplannen behoeven tussentijdse evaluaties, waarin duidelijk wordt in welke mate er uitvoering aan wordt gegeven. Om die reden zijn onze voorgaande plannen halverwege de rit steeds getoetst door midden van een tussenbalans. Aan het eind van elk plan wordt een eindevaluatie opgesteld. Dat is dus ook gebeurd met ons tweede plan: "Zoektocht in de Wijngaard 2011-2015". Net als in het eerste beleidsplan zijn de doelstellingen in dit tweede plan vooral gericht op de langere termijn. Ze zijn doorgaans vrij abstract omschreven. De doelstellingen geven de koers aan, in welke richting onze gemeente zich wil ontwikkelen. Aan het eind van de planperiode wordt dan vastgesteld of, en zo ja in welke mate, we op de goede weg zijn.

Onze opvatting over de doelstellingen uit het tweede plan is als volgt.

- a. We zijn goed op weg met de realisering van de doelstellingen van het tweede beleidsplan; sommige zijn aanwijsbaar gerealiseerd. Van andere zijn wij van mening, dat daaraan in redelijke mate tegemoet wordt gekomen.
- b. De doelstellingen voor jeugd- en jongeren zijn niet dichterbij gekomen.
- c. De in het (eerste en) tweede beleidsplan gekozen koers heeft brede steun in de gemeente. Op de gemeenteavond in het najaar van 2014 herkenden de meeste aanwezigen zich het meest in het model van de gemeente als herberg; dat model beantwoordt feitelijk aan de manier van kerkzijn zoals daaraan de afgelopen jaren invulling wordt gegeven.
- d. Binnen de gemeente wordt weinig gebruik gemaakt van de social media.

1.2 Derde plan

"Het is een voorrecht om te geloven en bij de kerk te horen. Geloof opent de ogen voor wat we zelf niet bedenken en zelf niet maken. Het opent ons voor wat ons begrip te boven gaat en God ons in Zijn goedheid wil geven. We leren erdoor te leven onder de open hemel van Gods liefde. In de kerk worden we ingewijd in het leven met God. De kerk is meer dan alleen maar een menselijke vereniging. De kerk bestaat bij de gratie van Jezus. Hij leeft en Hij geeft leven. Hij is geen idee van vroeger maar een werkelijkheid hier en nu. Waar twee of drie in Zijn Naam samenkomen, is Hij zelf in hun midden. Daar is de kerk."

Zo begint de visienota "De hartslag van het leven" van de Protestantse Kerk in Nederland, van 2012. Deze woorden spreken ons aan. Ze geven kernachtig aan, waar we als kerkelijke gemeente staan. Hoe we dat willen invullen, leest u in dit derde beleidsplan.

1.3. Opzet plan

Voor het eerste plan hebben wij een opzet gekozen die ons goed is bevallen, waardoor die ook voor het tweede plan is gebruikt. Gezien de ervaringen hanteren wij die opzet opnieuw, niet alleen qua indeling, maar ook wat betreft de inhoud. Dat betekent sommige teksten zijn gehandhaafd, andere geschrapt en vervangen door nieuwe.

In het volgende hoofdstuk - Identiteit - staat, wat ons als gemeente beweegt en wat wij willen zijn. De hoofdstukken daarna geven aan, wat onze kerk in dat verband in de periode van 2016 tot en met 2020 nastreeft (het beleid dus). Een aantal hoofdstukken wordt afgesloten met het noemen van concrete, extra beleidsvoornemens (bovenop het reguliere beleid).

2. ONZE IDENTITEIT

2.1 Wat ons beweegt

In november 2015 stelde de synode van de Protestantse Kerk in Nederland de nota op: *‘Waar een Woord is, is een weg.’* Woorden daaruit vinden ook hier weerklink.

Onze identiteit ligt besloten in artikel 1 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland. Onder meer wordt daar gezegd dat de kerk leeft uit Gods genade in Jezus Christus en de Heilige Schrift belijdt als enige bron en norm van de verkondiging. Zij put uit de bronnen van de calvinistische en lutherse traditie.

Daarbij weten wij dat Gods kerk in Israël wortelt en laten we ons gezeggen door de Schriften die wij met elkaar delen. Wij kunnen niet bestaan zonder een diepe verbondenheid met het joodse volk. Protestanten zijn – in de oorspronkelijke betekenis van het woord – mensen die “een publieke getuigenis afleggen”. In alle openheid en openbaarheid staan zij voor de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus. De kerk staat of valt met het geloof in God en in Jezus Christus. Dat geloof is het geheim van de kerk. Zij leeft vanuit Christus en door de Geest.

De Protestantse Kerk is deel van Gods wereldwijde kerk, waarin protestanten een eigen plaats innemen, naast en in verbondenheid met andere kerken. Zij weet zich een gebroken kerk, die de oecumene zoekt en een warm hart toedraagt.

In de kerk horen wij woorden die we nergens anders horen. Die woorden worden “evangelie” genoemd, goed nieuws van God. Het zijn woorden die ons aanspreken in onze diepste kern en die ons als muziek in de oren klinken. Zij vertellen dat God ons accepteert zoals we zijn en ons nodig heeft zoals wij ook God nodig hebben. Dat Hij oog heeft voor ieder mens maar juist ook voor die mens die vaak over het hoofd wordt gezien. Daarbij wil Hij ons vernieuwen, oprichten, moed geven en de weg openen naar Hem en elkaar. Zijn woorden raken ons soms pijnlijk wanneer we geconfronteerd worden met bijvoorbeeld ons egoïsme, onze wrok, of ons onvermogen om te stralen.

De kerk is een gemeenschap van mensen die elkaar aanvaardden in Jezus’ naam en die voor elkaar willen instaan. Alleen maar ‘ieder voor zich’ is armoedig. Alleen bij elkaar komen als ‘gelijkgezinden’ of vanwege een gezamenlijk belang is te weinig. De kerk is een plaats om samen te lachen en te huilen, om samen te eten en te drinken. Het maakt hier niet uit hoeveel je verdient, hoe je eruitziet, hoe oud je bent, wat voor kleren je aanhebt, of je alleen bent of samen. Er is iets dat die verschillen overstijgt, omdat je samen gemeente van Christus bent. Daarom ben je elkaar gegeven en sta je voor elkaar in.

De kerk helpt ons om te begrijpen wat “goed leven” is. Voor onszelf, maar ook voor de samenleving. Inzicht in het goede leven komt ons niet aanvlagen. Er is zoveel chaos en verwarring in de wereld. Het leven is zo onoverzichtelijk. Wat moeten wij doen? Waar moeten wij ons voor inzetten? De kerk is niet de plaats voor pasklare antwoorden, maar wel valt er vanuit de Bijbel en de christelijke traditie licht op de dingen van het leven. We krijgen inzicht in wat het goede leven is, voor onszelf, voor de samenleving en voor de schepping. Zo mogen wij steeds opnieuw ervaren dat geloof in God er werkelijk toe doet en aan het leven zin, diepte, heil en glans geeft. We worden vanuit de kerk de wereld ingestuurd om daar in woord en daad getuige te zijn.

2.2 Hoe wij gemeente willen zijn

Op de gemeenteavond in het najaar van 2014 werd van gedachten gewisseld over de vraag wat voor soort kerk wij willen zijn. De meeste aanwezigen herkenden zich vooral in het model van de gemeente als herberg. Met als kernwoorden: openheid, ruimte, verscheidenheid, gemeenschap en ontmoeting met God en elkaar; veelkleurigheid wordt gewaardeerd.

Wij willen een gemeenschap zijn waar Gods aanwezigheid wordt gevierd in de liturgie; in liederen, gebeden, preken en in de tekenen van doop en Maaltijd van de Heer. Een gemeente die ruimte geeft aan andere relaties dan die tussen man en vrouw en daaraan – als men dat vraagt – Gods zegen

verbindt. Een zorgzame gemeenschap bovendien, waarin naar elkaar wordt omgezien en waarin mensen in problemen worden bijgestaan.

Wij willen deel uitmaken van een beweging van hoop en verwachting, waarin mensen elkaar dichtbij en veraf inspireren over de grenzen van armoede, onrecht en hopeloosheid heen.

Een beweging bovendien die zich open en gastvrij betoont jegens anderen buiten haar gemeenschap.

De grootste uitdagingen voor onze gemeente zijn (a) hoe om te gaan met de veranderende plaats van de kerk in de samenleving en (b) hoe aanwezig te zijn in onze dorpen?

We leven in een tijd waarin de kerk zich niet meer in het middelpunt maar meer in de marge van de samenleving bevindt. Dit vraagt om een nieuw zelfverstaan, hernieuwde bezinning op de bron waaruit wij leven en het biedt kansen voor het aanboren van nieuwe bronnen van creativiteit, voor het zoeken van nieuwe wegen.

Wij twijfelen er niet aan dat de kerk – ook de onze – vandaag én morgen een belangrijke functie heeft te vervullen. Als een plaats waar God geloofwaardig wordt en blijft. Als een ruimte om te leren geloven en in dat geloof verder te groeien.

Daarom zetten wij ons in op groei, vooral qua geloofsverdieping, betrokkenheid en enthousiasme van onze eigen leden. De afgelopen jaren zijn we gaan beseffen dat we niet moeten trekken aan mensen om ze “binnen” te krijgen. We willen midden in de samenleving staan en oog en oor hebben voor de mensen in onze nabijheid. We zoeken binnen en buiten de grenzen van onze gemeente hoe we betekenisvol voor anderen kunnen zijn. We willen ook groeien in het bouwen van zinvolle verbindingen tussen geloofs- en dorpsgemeenschap, in onderlinge betrokkenheid en samenwerking.

Dit willen we zijn:

- ❖ een open gemeenschap in dialoog en communicatie met eigen gemeenteleden en met mensen buiten de gemeente;
- ❖ een open gemeenschap midden in het dorp waarin iedereen welkom is;
- ❖ een gemeente waar mensen met verschillende geloofsbelevingen zich thuis kunnen voelen:
  - omdat de bijbel een verzameling is van zeer verschillende geloofsgetuigenissen;
  - waar mensen van allerlei leeftijden en achtergronden elkaar ontmoeten en naar elkaar omzien: een plek waar jong en oud zich met elkaar verbonden voelen;
  - waar mensen geïnteresseerd zijn in elkaars verhaal van leven en geloven en waar die verhalen volop gedeeld kunnen worden;
- ❖ een gemeente die zich geroepen weet tot dienstbaarheid, in het voetspoor van Jezus;
- ❖ niet alleen een vindgemeente van vaste waarheden, maar ook een zoekgemeenschap: samen luisteren en zoeken naar Gods bedoeling met deze wereld;
- ❖ een gemeenschap die het Evangelie niet oplegt maar aanbiedt en uitprobeert;
- ❖ een gemeenschap met veel aandacht voor pastoraat.

3. DE EREDIENST

3.1 Wat is het beleid op dit moment?

- Elke zondag komt onze gemeente samen in de eredienst. De kerkelijke feesten krijgen daarin bijzondere aandacht. Zes maal per jaar wordt de Maaltijd van de Heer gevierd, terwijl in het winterseizoen zes vespers (op zondagavond) worden gehouden. Samen met de Katholieke Parochie van Wytgaard doen wij avondgebeden ter gelegenheid van de biddag, respectievelijk dankdag voor gewas en arbeid. Met dezelfde parochie houden wij in het voorjaar een openluchtdienst. Op Hemelvaartdag wordt het ochtendgebed voorafgegaan door een vroege wandeltocht rond Wirdum (dautraapje). In het winterseizoen is er tijdens de kerkdienst zondagsschool en in de zomermaanden kindernevendienst. Op de eerste zondag van elke maand is er na de dienst gelegenheid voor het drinken van een kopje koffie.
- In de afgelopen periode zijn zogenaamde 10 uurdiensten geïntroduceerd. Vooral bedoeld voor hen die minder vaak of niet een kerk bezoeken. Deze “diensten voor iedereen” met geregeld een thema, een iets kortere preek, een later aanvangstijdstip, meer – soms andere - muziek en wat meer accent op ontmoeting. De basisopbouw van de dienst wordt geen geweld aangedaan.
- Aan colleges uit de kerkenraad (zoals diaconie) en groepen voorbereidende gemeenteleden (bijvoorbeeld zendings-/missionaire commissie) wordt gelegenheid geboden in afstemming met de predikant bijzondere en/of actuele onderwerpen in kerkdiensten en prediking te doen behandelen. In die gevallen is binnen de vastgestelde liturgie een eigen inbreng mogelijk. Wij beschouwen dit element uit de laatste profielschets van de predikant als een **kernpunt van beleid**
- In de dienst is aandacht voor dopelingen en overleden gemeenteleden.
- In het gemeentewerk vormt het Fries doorgaans de omgangstaal. Uiteraard wordt daarbij rekening gehouden met mensen die het Fries (nog) niet kunnen verstaan. Tegen deze achtergrond willen wij soepel met taal omgaan in gemeentewerk en eredienst. Zowel het Fries als het Nederlands hebben een natuurlijke plaats binnen onze gemeente. Met het oog daarop organiseren wij geen speciale Friestalige diensten meer (zoals dat in het verleden wel gebeurde). Voor de erediensten betekent dit het volgende.
  - Het gebruik van het Nederlands en het Fries in de eredienst is vanzelfsprekend. Onze erediensten zijn daarom in de regel meertalig.
  - Wij gaan er vanuit, dat de leden van onze gemeente in principe het Fries kunnen verstaan (passieve beheersing).
  - Het gebruik van het Fries in de eredienst wordt begrensd door onze gastvrijheid. In de praktijk houdt dit in elk geval het volgende in:
    - bij de komst van Nederlandstalige gemeenteleden die geen Fries verstaan, wordt daar in het begin rekening mee gehouden;
    - krijgen ambtsdragers die als gastheer/-dame in de hal staan het signaal dat er niet-Friestalige gasten aanwezig zijn, dan geven zij dat vóór de dienst door aan de predikant met het verzoek daar rekening mee te houden.
    - onze gastpredikanten worden tijdig in kennis gesteld van ons taalbeleid en verzocht, daarmee zo veel mogelijk rekening te houden bij hun preekbeurten.Overigens uit gastvrijheid zich in veel meer dingen dan taal alleen.
- Sinds 2010 neemt onze gemeente deel aan het de samenwerkingsovereenkomst van predikanten en gemeenten binnen de werkgemeenschap Stiens/Wirdum. Aanvankelijk voor 2 jaar, maar op 24 april 2012 heeft de kerkenraad hier definitief voor gekozen.

3.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

De gemeente weet zich welkom in onze eredienst aan God. Deze gemeenschap der heiligen wordt in elke dienst vierend beleefd. Sommige diensten worden samen met het Praethuys en andere gemeenteleden voorbereid, met ruimte voor zang, muziek, drama en poëzie als ondersteuning van de liturgie. Een van de organisten is lid van onze gemeente, de ander een gewaardeerd dorpsgenoot. De bloemendames zorgen iedere eredienst voor een bloemstuk, terwijl de preekvoorzener zorgt voor een gastpredikant bij afwezigheid van de eigen voorganger of een voorganger uit de werkgemeenschap Stiens/Wirdum. Doopdiensten worden voorbereid samen met de doopouders. Verder zijn ambtsdragers en gemeenteleden betrokken bij specifieke diensten. Enige gemeenteleden verzorgen de liturgieboekjes bij bijzondere diensten. In de gebeden wordt aandacht geschonken aan lief en leed

van gemeenteleden en dorpsgenoten. De “bakkers en de schenkers” zorgen voor de koffieschenkerij na de dienst.

3.3 Waar willen we aan werken?

Wij vinden dat onze kerkdiensten warmte uitstralen, waar je wordt geïnspireerd en aan het denken wordt gezet, waar je als mens wordt gekend en waarvan je met een blij gevoel naar huis gaat. Wij blijven alert op de opvang van nieuwe gemeenteleden en gasten in de eredienst en willen hen het gevoel geven dat ze welkom zijn. Gezien de veroudering van onze gemeente zal het wellicht vaker voorkomen dat gemeenteleden om gezondheidsredenen de erediensten niet meer kunnen bijwonen. Desgewenst kan men de dienst via de cd beluisteren. Toch zou het kunnen zijn dat men vooral de feitelijke viering van de Maaltijd van de Heer mist. In 2017 wordt de rooms-katholieke parochie Wijtgaard gevoegd bij die van Leeuwarden. Toch zouden we de goede band met de mensen in de parochie Wijtgaard graag voortzetten.

3.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

- Erediensten die ook begrijpelijker en toegankelijker zijn voor mensen, die geen kerkelijke achtergrond hebben of zich eerder van de kerk hebben afgewend.
- Verbreding van het kerkbezoek met minder of niet bekende gezichten.

3.5 Beleidsvoornemens voor deze planperiode

1. Gepeild zal worden of er behoefte bestaat om in kleinere kring - thuis of bijvoorbeeld in de kapel - de Maaltijd van de Heer te vieren.
2. Tijdig wordt in overleg met de parochie van Wijtgaard bekeken of – en zo ja in welke vorm – de samenwerking na 2017 een vervolg kan krijgen.

4. EEN WERVENDE GEMEENTE

4.1 Wat is het beleid op dit moment?

Onze kerkelijke gemeente wil het kerkelijke en spirituele middelpunt vormen van en voor de dorpsgemeenschap. Wij willen aandacht schenken aan geestelijke zorgen van mensen (pastoraat) en aan materiële zorgen (diaconaat). Wij willen jong en oud inwijden in de geheimen van het Christelijk geloof en bovendien een forum vormen voor gesprek en dialoog over vragen van geloof en maatschappij. We proberen actiever buiten onze gemeentegrenzen te treden dan in het verleden.

Kerkelijk en spiritueel middelpunt:

- Alle zondagen worden er vieringen gehouden (zie ook hoofdstuk 3).
- In het stiltecentrum in de kerk kunnen mensen in groepsverband of individueel stil zijn om te bidden of te mediteren.
- Op kerkelijke hoogtijdagen is de kerk verzamelpunt voor veel Wirdumers en omstreken – ook niet-gemeenteleden – die de oude verhalen uit de Bijbel opnieuw willen horen.
- Traditioneel wordt in de oudejaarsavonddienst stil gestaan bij de overledenen uit Wirdum, Swichum en overleden gemeenteleden uit de aangrenzende dorpen.

Aandacht voor geestelijke en materiële zorgen:

- De bloemengroet wordt ook gebracht bij niet-gemeenteleden.
- Met al onze menselijke tekortkomingen proberen wij een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de plaatselijke gemeenschap door “er te zijn” bij vreugdevolle en verdrietige gebeurtenissen.
- De predikant is beschikbaar voor een ieder die te kennen geeft haar nodig te hebben.
- De Zendings-/missionaire commissie richt zich op de verspreiding van het Evangelie en werkt doorgaans met landelijke thema's van Kerk in Actie.
  - o De commissie organiseert in de zendingsvoorjaarsweek en de zendingsnajaarsweek een enveloppenactie (geldwerving).
  - o Verder wil ze meer aandacht vragen voor missionair werk in binnen- en buitenland. Op zendingszondagen verleent men medewerking aan de eredienst.
  - o Daarnaast wil de commissie de eigen gemeente duidelijk maken dat zij een missionaire opdracht heeft om het Evangelie in de nabije omgeving onder de aandacht te brengen. Dit gebeurt onder meer door de organisatie van openluchtdiensten en andere dorpsactiviteiten (zoals Krystkuier in 2014), de medeorganisatie van de 10 uurdiensten en deelname aan Tsjerkepaad.
  - o De commissie fungeert als plaatselijke afdeling van het Nederlands Bijbelgenootschap.

Kerk zijn voor Wirdum en omgeving ook voor niet-gemeenteleden:

- De kerk is opgenomen in de Tsjerkepaadroute, waardoor het gebouw 's zomers ook op zaterdagmiddagen is geopend voor iedereen.
- Bij het dorpsfeest wordt geprobeerd om – als het thema zich ervoor leent – via een specifieke activiteit een relatie te leggen (soms met een knipoog) met de kerk.
- Via kleinschalige tentoonstellingen op velerlei gebied wordt geprobeerd de drempel van het kerkgebouw te verlagen.
- De jaarlijkse 4 mei herdenking vindt plaats bij het graf van William Robert Fisher op de begraafplaats.
- De zondagsschool wordt ook bezocht door kinderen en jeugd van niet-gemeenteleden.
- Sinds het winterseizoen 2010-2011 organiseren wij samen met het UVV (Unie van Vrijwilligers) een aantal middagbijeenkomsten voor ouderen. Iedereen is welkom. De activiteiten omvatten geloofs-, culturele en maatschappelijke onderwerpen.
- Verschillende activiteiten uit onze jaarprogramma's zijn ook gericht op niet-gemeenteleden.

4.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

We zijn gezegend met een grote groep actieve gemeenteleden, wat onder andere tot uiting komt bij de vervulling van ambten, de deelname aan werkgroepen en de uitvoering van andere activiteiten. Die inzet loopt door de gehele gemeente, van jong tot oud. De Zendings-/missionaire commissie bestaat uit gemeenteleden.

4.3 Waar willen we aan werken?

Onze wens om als missionaire gemeente meer aanwezig te zijn in onze omgeving wordt stukje bij beetje ingevuld. Net als in de afgelopen periode zoeken we voortdurend naar wegen om een goede invulling te geven aan het begrip missionaire gemeente. De onderlinge betrokkenheid is de zorg van elk lid van onze gemeente. Deze kan bijvoorbeeld tot uitdrukking komen in het samen delen van vreugdevolle en verdrietige momenten (een bezoekje, telefoontje, kaartje). Een ander facet daarvan kan zijn, dat het kerkgebouw het gehele jaar door op een bepaald uur in de week is geopend voor bezoekers. De kapel als stiltecentrum kan wellicht voorzien in een rustmoment voor wie dat zoekt. Vanuit onze gedachte om het kerkelijke en spirituele middelpunt te vormen van en voor de dorpsgemeenschap staan wij ook open voor initiatieven uit onze gemeente en/of ons dorp voor een daarbij passend gebruik van de kapelruimte. Initiatieven hiervoor zullen worden ondersteund waarbij ervan wordt uitgegaan dat de initiatiefnemers zelf zorgen voor de invulling. In dit verband in zijn algemeenheid de volgende kanttekening. Te voorzien valt, dat de veroudering van onze gemeente op een gegeven moment financiële en personele consequenties zal krijgen voor de invulling en uitvoering van de taken. Het is moeilijk in te schatten, wanneer de omvang van de taken de draagkracht van onze gemeente parten gaat spelen.

4.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

- Het niveau van het missionaire gehalte van 2015 minimaal te handhaven, eventueel met een ander accent.
- Indien daartoe behoefte bestaat: openstelling van de kapel als stiltecentrum op een vaste tijd in de week.
- Een goede interne en externe communicatie over onze gemeente.

4.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode

1. De kapel wordt in 2016 bij wijze van experiment een half jaar opengesteld als stiltecentrum.
2. Bewaakt wordt of er taken zijn waarvan de uitvoering problematisch begint te worden. Mocht dat zo zijn dan worden in het volgende beleidsplan de consequenties en de keuzes verwerkt.

Droom

*Ik droom van een kerk die niet op slot zit
waar mensen binnen kunnen lopen
waar mensen elkaar niet beoordelen
waar niemand meer of minder is
een kerk die open staat voor uitdagingen
en waar wordt aangepakt wat beter kan
een kerk waar jong en oud een open oor hebben voor elkaar*

*Ik droom van een kerk waar mensen niet op slot zitten
- veilig achter de dikke muren van vroeger –
waar de ramen open zijn om te zien wat buiten gebeurt
en buiten naar binnen kan kijken,
een gemeente die niet op slot zit, onder-ons
maar open naar de wereld
gastvrij, hartelijk
vol liefde voor wie in nood zijn.*

*Ik droom van een kerk waar God niet is opgesloten
n dogma's en vastgeroeste traditie
maar waar de mensen vertrouwen
dat Hij voorgeeft door de tijd
waar mensen aanbidden met hart en ziel
en plannen smeden voor diakonaal leven*

*een kerk die leeft
omdat Hij leeft,
die zelfs door gesloten deuren tot ons komt.*

5. JEUGD- en JONGERENWERK

5.1 Wat is het beleid op dit moment?

- Binnen onze gemeente is nogal eens gediscussieerd over de voor- en nadelen van de zondagsschool en/of de kindernevendienst. Beide hebben hun voor- en nadelen en hebben elk hun eigen specifieke waarde voor de opbouw van onze gemeente en hun eigen plaats en betekenis binnen onze dorpsgemeenschap. De overgang van zondagsschool – kerk heeft de aandacht. Een eerste stap richting “integratie” is dit jaar tot stand gekomen door de samenwerking tussen de leiding van de Zondagsschool en Kindernevendienst bij de 10-uursdiensten. Wij beschouwen dit als een voorzichtige eerste stap. Daarnaast is er binnen de zondagsschool sprake van hechte samenwerking binnen het team; de kinderen gaan er graag naar toe..
- Alle kinderen van de basisscholen zijn in het winterseizoen welkom op de zondagsschool. De zondagsschool is “open” van de startzondag tot en met de slotzondag. De zondagsschool wordt gehouden tijdens de kerkdienst. De kinderen die de zondagsschool bezoeken, gaan in principe niet naar de kerk met hun ouders. Behalve wanneer er een dienst is in samenwerking met de zondagsschool (de 10 uurdiensten en met kerst). Ook is er een dienst in samenwerking met de bijzondere school, de Arke. Daarnaast zijn de kinderen (in principe) bij het begin van de dienst aanwezig bij doopdiensten, tijdens de adventsperiode en/of de 40-dagentijd. Het streven is, dat de op de zondagsschool behandelde lesstof is afgestemd op het leesrooster dat de leidraad vormt voor de erediensten..
- In de zomerperiode en rond de kerst, zijn de kinderen welkom bij de kindernevendienst. Gelet op de geringe deelname van de afgelopen paar jaar is gekozen voor een relatief gemakkelijk voor te bereiden onderwerp, namelijk het vertellen en aansprekend maken van bijbelverhalen..
- Nadat de catechisatie door omstandigheden enige jaren heeft stilgelegen is in 2015 weer begonnen met het aanbieden van een kort catechisatieprogramma voor jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 15 jaar – Masterclass.
- Er is een jeugdberaad actief dat zich richt op het ontplooiën van activiteiten voor jongeren. Ondanks de geringe belangstelling blijft men zoeken naar wegen om jongeren bij het geloof te betrekken. De zo-even genoemde Masterclass is daar een voorbeeld van.
- Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren onthouden wij ons voorshands van het organiseren van specifieke jongerendiensten. De aandacht richt zich nu vooral op de rol van de ouders die primair verantwoordelijk zijn voor de geloofsopvoeding van hun kinderen. Hierin hebben we nog een lange weg te gaan. Maar door gespreksgroepen als Jong Beleggen waarin aankomende of jonge ouders mee doen gebeurt in dat opzicht al het een en ander.

5.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

De leiding van de zondagsschool en de kindernevendienst is in handen van gemeenteleden. De zondagsschool staat echter in financieel en beleidsmatig opzicht los van de gemeente. De oorsprong hiervan ligt in het verleden, toen de zondagsschool een evangeliserende functie had voor kinderen van niet kerkleden. Ook de catechese wordt momenteel verzorgd door gemeenteleden van de jongere generatie. Het jeugdberaad bestaat eveneens uit een aantal gemeenteleden. De gespreksgroep voor jong-volwassenen (Jong Beleggen) wordt geleid door de predikant.

5.3 Waar willen we aan werken?

a. Gesprek

De geringe deelname en interesse van jongeren en jongvolwassenen aan het kerkelijk leven blijft ons zorgen baren. Opvallend is dat jongeren boven de twaalf jaar massaal afhaken. Wij kunnen hierin geen zaken dwingend voorschrijven. Binnen de gemeente is immers ruimte voor verschillende opvattingen over geloof en daarmee ook geloofsopvoeding. Het is echter onze grote wens om over dit soort zaken vrijmoedig met zowel met ouders als kinderen en jongeren van gedachten te wisselen opdat wederzijds begrip ontstaat en ons handelen op dit gebied ook meer fundament krijgt.

b. Samenhang

Wij streven naar samenhang van ons jeugdbeleid. Het in § 5.1 genoemde overleg is daar een voorbeeld van. In hoofdstuk 3 over de eredienst zijn de – wat laagdrempeliger 10 uurdiensten genoemd; deze willen jong en oud elkaar in een ontmoetingsliturgie samenbrengen..

c. Gastvrijheid

Kinderen en jongeren maken deel uit van onze gemeente. Ze verdienen onze aandacht en warme belangstelling maar ze moeten zich ook thuis voelen.

5.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

- Een toename van het aantal contacten (hoe dan ook) met jongeren boven de 12 jaar.
- Meer afstemming in de reguliere diensten op de taal en belevingswereld van jongeren.
- De erediensten zijn kindvriendelijker.
- Meer samenhang in het aanbod voor kinderen/jongeren, met name de aansluiting van zondagsschool naar catechese en eredienst.
- Andere manieren om met kinderen/jongeren contact te onderhouden.
- Een positievere kijk van jongeren en jong-volwassenen op geloof en kerk.
- Betrokkenheid van ouders of aankomende ouders bij de geloofsopvoeding van hun kinderen.

6. PASTORAAT

6.1 Wat is het beleid op dit moment?

Wij proberen open te staan voor elkaar en aanwezig te zijn waar dat nodig is. De predikant bezoekt zieken en gemeenteleden met bijzondere zorg. De ouderlingen en bezoek(st)ers houden contact met de gemeenteleden in hun wijk; zij worden daarbij gevoed vanuit het pastoraal overleg en vanuit de wijkteams. Verder bezoeken de ouderlingen nieuw ingekomen leden. Bij avondmaalsvieringen trekken gemeenteleden briefjes met naam en adres van oudere gemeenteleden voor het brengen van een bezoekje.

Wij willen specifieke aandacht besteden aan gemeenteleden, die in de loop van de tijd na een aanvankelijk lange of korte periode van betrokkenheid veel minder meelevend werden, waardoor praktisch alle contact met de kerk verloren ging en zij "aan de zijlijn" zijn komen te staan. We proberen wegen te vinden om hen weer aansluiting bij onze gemeente te laten vinden.

Wij beschouwen dit element uit de laatste profielschets van de predikant als een **kernpunt van beleid**

6.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

Via activiteiten als het brengen van bezoekjes, het sturen van kaarten, het Attentiefonds en de wekelijkse bloemengroet aan wel en niet gemeenteleden is de gemeente actief betrokken bij de aandacht voor anderen. Daarnaast zijn onze bezoek(st)ers actief in de wijk.

6.3 Waar willen we aan werken?

De kerk is aan het veranderen. Een groot deel van de jongere generatie komt niet meer wekelijks in de kerkdienst, je ziet ze weinig. Maar ze hebben wel degelijk vragen. Gaan ze zondag naar de kerk? Nee. Voelen ze zich verbonden met de kerk? Ja. Hun band met de kerk is alleen heel anders dan die van geregelde kerkgangers. Sommigen zien we alleen bij bijzondere diensten, anderen helemaal niet. Toch blijven ze lid. Soms blijkt dat na een aantal jaren de contacten met de kerk weer worden aangehaald. Soms ook ontstaan er, heel voorzichtig, andere vormen van gemeenschap. In plaats van, of naast, de zondagse eredienst. Wat ons allen bindt, en dat moet duidelijk zijn, is niet in de eerste plaats de eredienst, maar het Woord van God. Dat is en blijft het centrum. Een belangrijke plek waar dat Woord klinkt, is de eredienst. Maar er zijn nog tal van andere momenten waar dat Woord, in woord en daad, gestalte krijgt. Of je nu regelmatig, weinig of niet naar de eredienst komt. Iedereen die God zoekt is op de een of andere manier verbonden met dat Woord. Hoe je dat ook doet, dat wisselt per mens en per levensperiode, maar ieder is volwaardig lid. Dat betekent dat in het pastoraat meer dan voorheen aandacht moet zijn voor hen, die minder of niet actief aan het gemeentelieven deelnemen.

Pastoraat hoeft geen intern gericht gebeuren te zijn. De pastorale zorg is gericht "op alle mensen die de Heer op onze weg brengt", zegt het Dienstboek. De onderlinge betrokkenheid is de zorg van elk lid van onze gemeente. Deze kan bijvoorbeeld tot uitdrukking komen in het samen delen van vreugdevolle en verdrietige momenten (een bezoekje, telefoontje, kaartje), het omzien naar elkaar in perioden van eenzaamheid enzovoort. Wij bidden en vertrouwen dat elk die verantwoordelijkheid voelt. Daarnaast moeten we, hoe moeilijk het ook is, met kracht blijven proberen om "thuisblijvers" opnieuw warm te maken voor de gezamenlijke geloofsbeleving. "Bruggen bouwen" is daarbij ons motto. De toerusting van ambtsdragers wordt belangrijk geacht.

6.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

- Aandacht voor in beginsel elk gemeentelid via contacten vanuit de kerkenraad en de gemeente.
- Een band met de jongere generatie in onze gemeente, ongeacht hun mate van betrokkenheid.

6.5 Beleidsvoornemens in deze planperiode

1. Er wordt een opsomming van taken gemaakt, waarvoor mensen uit de middengeneratie worden gevraagd. Gedacht wordt onder meer om mensen te interesseren voor berichtgeving over de gemeente via moderne media.

2. Mensen uit de jongere generaties wordt gevraagd om leeftijdgenoten eens te bezoeken. Hierbij kan enige toerusting nodig zijn over het voeren van een pastoraal gesprek.
3. De mogelijkheden van andere vormen van viering, die gemakkelijker toegankelijk zijn (op andere dagen, tijdstippen, "Kliederkerk") worden nagegaan.
4. Er worden een paar snel inzetbare groepjes van 2 mensen gevormd die kunnen worden ingezet bij de organisatie van bijeenkomsten waarin vragen vanuit de middengeneratie centraal staan (groepjes dus die zich in korte tijd op specifieke vragen toeleggen).
5. Het pastoraal overleg beraadt zich op een passende benadering van gemeenteleden, die door de jaren heen het contact met de gemeente geheel of grotendeels hebben verloren.

7. DIACONAAT

7.1 Wat is het beleid op dit moment?

Diaconaat wordt door de diaconie op een aantal manieren zichtbaar gemaakt. In hoofdlijnen gebeurt dat op de volgende manieren.

- *In de actieve aanwezigheid in de eredienst.*
- In betrokkenheid bij de mensen in de gemeente en het dorp.
Er is aandacht voor de stille zorg in de omgeving. Er wordt steun verleend aan maatschappelijke activiteiten (met als leidraad de Advieslijst van de regionale protestantse diaconale commissie), men regelt onder andere het vervoer van ouderen naar de kerk. Andere activiteiten zijn onder meer de traditionele kerstmaaltijd voor alle 65++ uit onze gemeente, uit Wirdum en uit Swichum, de inzameling van kerstpakketten voor hen die ze nodig hebben, stimulering van bezoek van gemeenteleden aan ouderen, maandelijks inzameling producten voor de Voedselbank Leeuwarden (hal kerkgebouw en plaatselijke supermarkt). Verder is de diaconie de drijvende kracht in de werkgroep PKN/UVV die middagactiviteiten voor senioren organiseert.
- *In betrokkenheid bij mensen buiten ons gezichtsveld*
Dit komt tot uiting in bepaalde projecten. Bijvoorbeeld de kledingactie voor Oost-Europa, brief- en kaartenactie van Amnesty International en anderen, alsmede collecten zoals werelddiaconaat, kinderen in de knel en aanloophuizen. Enige keren per jaar worden samen met de predikant diensten voorbereid. Jongeren uit onze gemeente, die tijdelijk naar een ontwikkelingsland gaan om concreet de handen uit de mouwen te steken, krijgen een geldelijke bijdrage mee voor lokale hulp (aanschaf goederen, materiaal en dergelijke). Ook worden bijdragen verleend aan (ex) gemeenteleden en bekenden die initiator zijn van projecten in de Derde Wereld. Er is een substantieel bedrag uitgezet in Oikocredit, een particuliere ontwikkelingsorganisatie die microkredieten leent aan ondernemende mensen in ontwikkelingslanden.

7.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

Gemeenteleden zijn actief betrokken bij de hierboven genoemde projecten en collecten.

7.3 Waar willen we aan werken?

Ondanks de inspanningen en overleg met verwante organisaties blijft het moeilijk om in contact te komen met mensen die hulp nodig hebben. De komende tijd willen we proberen meer zicht te krijgen op de eenoudergezinnen in gemeente en dorpen, waar wellicht een steun in de rug kan worden gegeven. Hierbij willen wij nader samenwerken met onze ouderlingen, die vanuit hun kennis met de wijken waardevolle informatie kunnen leveren. Ook zijn we alert op de mogelijke komst van vluchtelingen naar onze ktreien. Mocht die situatie zich voordoen dan zullen wij ons voor hen inzetten. Verder zullen we werken aan versterking van de positieve beeldvorming van de kerk. Dat kan mede via diaconale activiteiten en berichtgeving daarover binnen en buiten de gemeente.

7.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

- Inzicht in de situatie van de eenoudergezinnen in onze omgeving met (indien gewenst) passende hulp.
- Meer bekendheid over en meer betrokkenheid bij het werk van de diaconie binnen en buiten de gemeente.
- Meer samenwerking met andere groeperingen binnen onze gemeenschap.

7.5 Beleidsvoornemens voor deze planperiode

1. Er wordt een inventarisatie uitgevoerd naar de situatie van de eenoudergezinnen in onze omgeving.
2. Op basis daarvan wordt geprobeerd waar mogelijk hulp te verlenen.

8. BEZIELING

8.1 Wat is het beleid op dit moment?

Binnen onze gemeente is sprake van een veelheid van geloofsbelevingen. Wij vinden een gemeenschappelijke geloofsbeleving - door onder meer uitwisseling van geloofservaringen - belangrijk. Naast de "gebruikelijke" eredienst zijn andere vormen wenselijk, waarbij het experiment niet hoeft te worden geschuwd. Wij beschouwen dit element uit de laatste profielschets van de predikant als een ***kernpunt van beleid***

Sinds 2010 neemt onze gemeente deel aan het de samenwerkingsovereenkomst van predikanten en gemeenten binnen de werkgemeenschap Stiens/Wirdum. Aanvankelijk voor 2 jaar, maar op 24 april 2012 heeft de kerkenraad hier definitief voor gekozen. De samenwerking richt zich voorshands op twee terreinen, namelijk Kerkdiensten en Vorming en toerusting. Als gevolg hiervan worden intergemeentelijke gespreksgroepen en cursussen aangeboden.

8.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

Via activiteiten als Vespers, gespreksgroepen als Jong Belegen en het Leerhuis treffen kleinere en grotere groepen gemeenteleden elkaar rond het Woord. Sinds 2009 worden (opnieuw) wijkcontactavonden gehouden met een inhoudelijk geloofsthema. De vanuit het in § 8.1 bedoelde samenwerkingsverband aangeboden intergemeentelijke gespreksgroepen en andere activiteiten worden verzorgd door de aangesloten voorgangers.

8.3 Waar willen we aan werken

Als we zelf niet meer kunnen vertellen wat ons geloof voor ons betekent, is het moeilijk om dat te delen met anderen. Een gedreven gemeente kent een "drive", is geraakt en beziel, vindt woorden voor geloof, zonder op alles een antwoord te hebben. Persoonlijke gesprekken in een veilige sfeer kunnen het geloof verdiepen: wat geloven we, wat betekent dat voor ons dagelijks leven, hoe staan we in de maatschappij en welke keuzen maken we daar? Zeker een gemeente die missionair wil zijn, uitstraling wil hebben, moet beziel ten ijs komen.

Hoewel de geloofsverdieping binnen onze gemeente de afgelopen jaren een impuls heeft gekregen door gespreksgroepen als Jong Belegen, het Leerhuis, interviews en wijkcontactavonden is het nodig om als gemeente te blijven werken aan onze bezieling. Hierbij willen wij alert zijn op wensen uit onze gemeente voor het opzetten van activiteiten, waarvan geloofsbeleving een belangrijk element vormt.

8.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

Een gemeente die op diverse manieren in gesprek is over en beziel is door het geloof.

9. RENTMEESTERSCHAP

9.1 Wat is het beleid op dit moment?

- Het beleid van het college van kerkrentmeesters is gericht op het hebben en houden van een gezonde financiële huishouding met ruimte voor nieuw(e) beleid en activiteiten. Hierbij is het behoud van de Sint Martinuskerk en het verenigingsgebouw De Fikarij uitgangspunt. De inkomsten bestaan in belangrijke mate uit (a) de opbrengsten van het eigen vermogen en (b) de vrijwillige bijdragen van de leden. Bij het beleggen of op rente zetten van het vermogen wordt een beleid gevoerd met weinig risico. Jaarlijks wordt 1% van het totale vermogen toegevoegd aan dat vermogen. Elk jaar worden de leden van de gemeente via de Actie Kerkbalans persoonlijk benaderd en gevraagd om zo mogelijk hun vrijwillige bijdrage ten minste aan te passen aan de inflatie. Normaal groot onderhoud wordt betaald uit de exploitatie. Voor extra groot onderhoud en restauratiewerkzaamheden aan (het interieur van) het kerkgebouw (een rijksmonument) wordt een beroep gedaan op middelen en fondsen van derden.
- Bij het beheer van de begraafplaats is uitgangspunt, dat de kosten worden gedekt uit de tarieven.
- Voor rouw- en trouwdiensten, waarbij diensten worden verleend door onze gemeente (zoals predikant, beschikbaar stellen gebouwen) is een financiële regeling van toepassing.
- Op de buitenranden van de begraafplaats (buiten de haag) wordt stinzenflora- beheer toegepast.
- De begraafplaats is in de eerste helft van 2016 voorzien van een aantal urnenkelders.
- Voor het beschikbaarstellen van het adressenbestand van onze gemeente is uit oogpunt van privacy een regeling vastgesteld.

9.2 Hoe is de gemeente daarbij betrokken?

Gemeenteleden worden via de collecten en Actie Kerkbalans periodiek aangesproken op hun financiële verantwoordelijkheid. Bij het onderhoud aan de gebouwen, evenals voor ad hoc klussen zoals het schilderwerk van de Fikarij en het ruimen van de graven, wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van vrijwilligers. Verder worden de kostenstaken voor het kerk- en verenigingsgebouw uitgevoerd door een grote groep gemeenteleden. Hetzelfde geldt voor het maken en de verspreiding van ons kerkblad. Het beheer van het kerkelijk bureau inclusief de geautomatiseerde ledenadministratie wordt verzorgd door een der gemeenteleden. Via het kerkblad Op 'e Hichte wordt de gemeente op de hoogte gehouden van de activiteiten van de kerkrentmeesters.

9.3 Waar willen we aan werken?

Onze gemeente telt meer oudere leden dan jongere. Op grond van de leeftijdsopbouw valt te voorzien, dat de inkomsten de komende jaren gestaag zullen dalen. Vermoedelijk zal dit in 2020 voor het eerst leiden tot een negatief begrotings- en exploitatiesaldo. Ruimte voor de realisering van extra wensen is er niet. In de loop van deze planperiode zal duidelijkheid ontstaan over de bestemming – en de financiële waarde - van een aantal hectares land dat onze gemeente ten zuiden van Leeuwarden in eigendom heeft. Zijn de financiële consequenties positief, dan kan een aantal binnen onze gemeente levende wensen voor de Sint Martinuskerk nader worden onderzocht. Te denken valt aan aanpassing en/of uitbreiding van de hal, de kleurstelling van het interieur, een vaste beameropstelling en – uit oogpunt van duurzaamheid en besparing - de plaatsing van zonnepanelen op het dak. Voor de Sint Martinuskerk en de Fikarij is behoefte aan aansluiting op internet (Wifi).

Het zwaartepunt van het vrijwilligerswerk ligt bij de leeftijdscategorie 55 – 75 jaar, daarvan zetten diverse mensen zich op verschillende fronten in. Het laat zich aanzien, dat de vrijwilligerstaken die gelieerd zijn aan de kerkrentmeesters, op de kortere termijn nog wel kunnen worden uitgevoerd. Het blijft wel zaak om in dit verband de vinger aan de pols te houden. De vervaardiging van het kerkblad kan een probleem gaan worden; hiervoor zal een oplossing moeten worden gezocht.

9.4 Wat willen we in 2020 hebben bereikt?

Een gezonde, sluitende begroting.

9.5 Beleidsvoornemens voor deze planperiode

1. Het streven is, in 2016 het kerkgebouw en de Fikarij aangesloten te krijgen op internet (Wifi).
2. In 2018 wordt het drukken en vermenigvuldigen van het kerkblad uitbesteed aan derden. Daarbij wordt de mogelijkheid van kleurendruk onderzocht.
3. Zodra er duidelijkheid ontstaat over de uiteindelijke bestemming en financiële waarde van een aantal hectares land ten zuiden van Leeuwarden, worden de financiële consequenties en mogelijkheden op een rij gezet.
4. In de begroting wordt jaarlijks een bedrag gereserveerd voor de uitvoering van de voornemens uit dit beleidsplan.